

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Vialla

TIDSKRIFT FÖR
GÖTEBORGS UNGDOMSLEDARE

I detta nummer

Ledare: Ungdomsarbetets ledarbehov

Erik Bohlman: Att påverka - att fostra

Leif Svenssons Amerika - utblickar

Programledarutbildning startar

Ungdomsråden berättar

Har vi råd? - av Lars-Eric Ericson

Missanpassad - Svårplacerad

Göteborgsaktuellt från förenings-
arbetet

UTGIVEN AV:
BARNAVÅRDSNÄMNDENS
UNGDOMSDELEGATION

NUMMER 6 · OKTOBER 1961
ÅRGÅNG 10 · PRIS 1:—

skulle tidningen ha kostat denna gång men vi får väl nöja oss med den vanliga 1-kronan. Den tidskrift Du håller i Din hand innehåller nämligen icke mindre än 20 sidor fullvärdig ungdomsledarläsning, upplysande, intresserande, opinionsbildande.

Skrytsamt —? Ja, någon måste tala om hur bra vårt livsorgan är, och redaktionskommittén har kommit på den snillrika idén att göra det själv. För säkerhets skull följ själv med; läs, begrunda — och kom gärna med ett inlägg till kommande nummer.

Vår gamle vän, **Erik Bohlman**, numera ungdomssekreterare i Nyköping inom det kyrkliga ungdomsarbetet, har inte vansläktats sedan han lämnade Göteborg och föreståndarskapet vid Krokängsgården. Fostningsarbetet och livsåskådningsdebatten trivs han bra med — vad tycker Ni om hans artikel på sid. 5?

L. E. Ericsson, den stridbare ungdomsledaren inom Frälsningsarmén, har många strängar på sin lyra. Han är aktiv både inom Utmarks ungdomsråd och Frälsningsarméns ungdomsarbete, söndagsskollärare m. m. Han vet vad han talar om då han går till storms mot stelbentheten inom skolornas uthyrningsverksamhet . . .

Tre av ungdomsbyråns medarbetare är i elden i detta nummer. **Leif Svensson** kommer med sitt andra Amerikabrev och ger initierade skildringar från amerikanskt arbete bland ungdomen. **Jan Cederlöf**, ungdomsbyråns kurator, vid det här laget välkänd för Vi allas läsare, fungerar denna gång som intervjuare av en socialarbetare från Hamburg. **Lasse "Skägget" Carlsson** skriver om en ny giv inom ungdomsgårdarnas programarbete, en programledarkurs, som startar inom det närmaste.

Ungdomsrådets arbete i vår stad har fått ovanligt mycket plats denna gång. Ordf. i Torpa ungdomsråd, assistent **Marianne Geijer-Karlsson**, skriver om Ungdomsrådets arbete därute i öster, vi lämnar också en rapport från UDE:s sammankomst med ungdomsråden på Hisingen m. m.

Vi Alla

brukar jag betala genom att
insätta 5:— å pg 49 118, Göteborg.

Ungdomsarbetets ledarbehov

Vi vet att de flesta ungdomar vid något tillfälle varit i kontakt med ungdomsarbetet i någon form. Samtidigt nödgas vi konstatera, att ungdomens medlemskap i en ungdomsorganisation, som vi i allmänhet tänker på då det gäller ungdomsarbete, varit av mycket ytlig natur och att ett djupare engagemang i föreningens verksamhet ofta saknats hos de unga. Svårigheten att finna för ungdomen lämpade arbetsformer synes i dag vara mera betydande än någonsin.

Här talas om tonårsålderns ungdomar. Barnens engagemang visar troligen gynnammare resultat. Här talas också om ungdomsarbetets dilemma i städer, speciellt storstäder. Landsbygdens ungdomsarbete uppvisar enligt gängse uppfattningar större och djupare engagemang bland de unga. Vi är emellertid starkt på väg mot en alltmera ökad inflyttning till städerna från den egentliga landsbygden.

Man kan ställa sig frågan om föreningslivets arbete överhuvudtaget någonsin verkligen engagerat flertalet av landets invånare — om man nu undantar det inledande skedet i folkrörelsernas era, då kampvilja och sammanhållning betydde så mycket för den gemensamma saken. Under de senaste 25 åren har de passiva medlemmarnas antal tydligen ökat alltmera, och flertalet använder nu organisationen som plats för gästspel i någon roll vid jubileum, festligheter eller då det bjuds på något särskilt i programväg.

Ett försök till analys av ungdomsarbetets dilemma manar fram en del bilder, som vi kanske skulle kunna diskutera. I iveren att göra allting lättsmält och färdigtuggat har åtskilliga ungdomssamman-

slutningar missräknat sig på ungdomens innersta och verkliga behov. Programarbetet, oftast uttunnat och menlöst, har slagit fel. Detta sammanhänger troligen med organisationslivets brist på kunniga och intresserade ledare, ledare som kan och vill lära sig något om nutidsungdomens situation. Den någorlunda vuxne ungdomsledaren befinner sig emellertid i familjebildningens och utbildningens tids-epok. Flera är upptagna av fritidsstudier för den fortsatta framgången i arbetet eller är sysselsatta med att under fritiden öka sina inkomster med extra arbete. Ökade resvägar från arbete till bostad och mellan bostad och fritidsmiljö betyder också en del för det minskade intresset.

Tyvär saknar ungdomsarbetet ett verkligt stöd från allmänhetens och myndigheternas sida. Få människor har ännu upptäckt det fostrande ungdomsarbetets betydelse. Har man manntro dåliga erfarenheter från sitt eget tidigare liv och enrolleringen i en grupp gemenskap? Ungdomsarbetet erhåller genom det minskade intresset från de vuxnas sida även en betydande försämring i sin status och därmed följer också, att intresset från föräldrar, allmänhet och myndigheter att ge det ekonomiskt stöd oftast blir ljumt.

Ungdomsarbetet behöver metoder som står i samklang med den tid vi lever i. Förändrade samhällssituationer kräver förändrade former. Vi måste exempelvis söka lära en del av den moderna PR-verksamheten, som nu omgärdar oss vart vi går. En sak måste vi emellertid lära oss först, och det är, att det aldrig lönar sig med att genom reklam söka propagera för en dålig vara. Vad hjälper det med en

Om Västra Frölunda

läser vi i den hög av broschyrer, som ligger på vårt bord. I stadsdelen skall bli präktiga bostäder för bostadshungrande göteborgare. Bostadsbolag av olika slag skall se till att botrivseln infinner sig. Trafiken får sitt. (Paus). De vuxna skall få sitt, barnen — i synnerhet småbarn — skall också få sitt. Affärer skall ordnas, kulturella kan man bli vid centrumskapelsen och bokligt bildade kommer vi att bli i de förnämliga skolorna. Den organiserade idrottsutövaren kan svänga sina lurviga ben över höjdhoppställningar och på fotbollsarenor.

Tycker Ni att det fattas något i upp-räkningen?

Ungdomens fritidsverksamhet i övrigt. För ungdomen speciellt inredda lokaler. Ungdomsgårdar.

Folkbildnings- utredningens

betänkande var en mager kost för de läsare, som hade väntat sig att utredningen skulle komma med intressanta och livgivande förslag i ungdomsfrågor. Utredningens resultat vittnar om den rasande snabbhet med vilken man glömmer hur det är att vara ung. Och statliga utredningar skrives som bekant av folk, som kommit in i en förståndig och helyllevärdig ålder. En del läsare av folkbildningsutredningen har redan ropat på en ny utredning av ungdomsfrågorna. Ja, ja

aldrig så god kontaktförmåga om vårt arbete vilar på dålig grund?

En grundlig penetrering av vår målsättning och metodik. En djupgående analys hur vi skall försöka "konkurrera" med samhället för att få vettiga människor som jobbar i ungdomsarbetets tjänst. En upplysningskampanj hos föräldrar och myndigheter för att få dem att lära känna ungdomsarbetets livsform.

Det är tre förslag för ett ungdomsarbets handlingsprogram, som inte är konstigt men som kanske skulle användas ändå.

K. A.

Det ryktas om

positiva tongångar från stadsfullmäktigeledamöter ute på stan ifråga om anslagsgivning till ungdomsarbete och fritidsverksamhet nästa budgetår. Kan det vara farligt att sprida ryktet om de positiva tongångarna vidare?

Omslagsbilden

behandlar den alltid så populära fotbollen, som spelas i alla väderstreck på vår jord, även av eskimåer och japaner, indianer och lappar. Stora och märkvärdiga serie-system med fotbollen som centralgestalt ser vi överallt och mäktiga arenor tar emot de mångtusenhövdade skaror, som tittar på fotboll. Världsmästerskap, europacup och allsvenska fotbollserien måste man känna till om man vill göra skäl för att bli kallad för allmänbildad. Fotbollspelare kan köpas och säljas, dyrkas och hatas, och en fotbollspelares sargade tå kan allt emellanåt ge enorma rubriker i pressen. Fotbollstippning är både ett folknöje och ett enormt lotterisystem.

Det vore emellertid orätt att sammankoppla fotbollen endast med storfotboll, pengar och tippning. Fotboll är främst en lek och en sysselsättning, som de flesta pojkar deltar i. Är man inte tillräckligt många i kvartersgänget så spelar man mot ett mål eller hittar på en mängd andra träningsövningar med bollen. Fotbollen innehåller mycket av spänning, jubel och prestationer även i den värld, vars innehållare är kvarterets småknattar.

Den växande staden har ett problem att kunna tillgodose alla fotbollshungriga parvlar med utrymmen för bollövningar. Vi får akta oss så att vi inte kommer i samma situation som i den trånga storstaden Berlin. Där har man här och var måst avstänga vissa gator för att över huvud taget kunna erbjuda barnen plats för lek och bollspel.

Fotbollen kräver plats för tävlingar och storlag. Minst lika viktigt är emellertid att stimulera de unga och deras ambitioner. Kung Fotboll medför utrymmesproblem, i varje fall i växande storstäder . . .

(Foto: Döbeln-Mattsson.)

Att påverka – att fostra

Vi kan inte fostra våra ungdomar utan att ge dem fasta normer och riktlinjer när det gäller de stora och väsentliga livsfrågorna och -problemen, säger Erik Bohlmán. Han är verksam i Nyköping som ungdomssekreterare inom kyrkans ungdomsverksamhet och har tidigare erfarenhet bl. a. från ungdomsgårdsarbete i Göteborg, hemgårdsverksamhet och föreningsarbete.

Vid en debatt under ovanstående rubrik sade en av de närvarande ungdomsledarna ungefär följande: "Vi ungdomsledare skall inte ständigt gå omkring och känna oss som pedagoger och fostrare. Vår uppgift är att leva med ungdomen och umgås med ungdomen på det kamratliga och medmänskliga planet utan något slags pekpinneattityd." Detta är naturligtvis i och för sig riktigt. Många finner termen "fostra" alldeles misslyckad i samband med ungdomsarbete och tycker sig i densamma se en ungdomsledare, som av alla krafter söker tvinga sin egen — i vissa fall kanske förnämliga, i andra åter tvivelaktiga — åsikt och livsstil på de ungdomar han är satt att leda. — Jag tror dock att för den, som i många års tid haft som sitt yrke att handleda ungdom, är risken ganska liten att han skall sätta sig på några själv-säkra, höga fostrarhästar. Han har fastmer blivit tuktrad av de många misstag och felbedömningar han allt som oftast gjort i ungdomsarbetet för att nalkas problemen i någon självklok besserwissermentalitet. Han har kommit förbi de hurtfriska patentlösningarnas stadium — försåvitt han icke själv låst fast sig i vissa former och som ungdomsledare bildligt talat blivit en saltstod, vars största insats inom ungdomsarbetet vore att omedelbart lämna detsamma.

Det måste väl ändå anses som ett faktum att det i allt ungdomsarbete, över huvud taget all samvaro med ungdom, från ungdomsledarens sida finns något av påverkan i en eller annan riktning — i sämsta fall i en dålig sådan. En grupp eller klubb, också den mest neutrala i det mest neutrala kommunala ungdomsarbete, präglas av en viss anda, en viss stil. Ledarens personlighet skapar i stor utsträckning gruppan, gruppstilen. Är ungdomsledaren icke någon personlighet eller mindre

lämpad för sin uppgift, kan det i sämsta fall hända att tvivelaktiga element i gruppen blir tongivande och skapar en destruktiv anda, men också då faller ansvaret ytterst tillbaka på gruppledaren ifråga.

"Vi ungdomsledare ska inte på något sätt påverka, vår uppgift är endast att ställa ungdomarna inför problemen och livsfrågorna." Så sade vidare ovan citerade ungdomsledare. Det kanske låter bestickande, kanske rentav övertygande — om man inte närmare tänker sig in i vad detta i realiteten innebär. Jag menar att den ungdomsledare, som själv icke lever vid sidan om de stora och tidlösa livsproblemen, han *kan* icke nöja sig med att bara vara servitören som, själv oengagerad, serverar ungdomen de livsåskådningar, livsstilar och -uppfattningar som i otal finnas i vår tid: "Var så god, det är serverat. Välj nu vad du tycker passar dig bäst!" Den sortens ungdomsledarneutralitet måste verka nivellerande och förödande på lång sikt och det är att hoppas att den icke är normerande inom kommunalt ungdomsarbete av idag.

En ungdomsledare, som själv är gripen av sin uppgift, *vill* påverka ungdomen i en viss bestämd riktning, han *vill* att hans ungdomar i gruppen skall bli påverkade och gripna av de ideal han själv funnit riktiga och hållfasta i livskampen. Men han vill påverka ungdomarna så att *de själva* tänker över livsproblemen och frågorna för att de sedan må kunna ta en genomtänkt ställning till desamma. En sådan påverkan innebär intet våldförande på ungdomarnas egen personlighet utan utgör i bästa fall en i hög grad positiv faktor när det gäller ungdomens idealbildning. — Men givet är att den ställer höga krav på ungdomsledaren ifråga!

Någon kanske tycker att detta är självklart och onödigt att orda om. Efter tio

är som heltidsanställd ungdomsledare vägar jag påstå att det är långtifrån självklart för alla ledare. Jag tror att vi ofta alltför mycket överskattar förmågan att få kontakt med ungdomen hos en ledare. Jag vill göra det påståendet att det för en ledare med någorlunda utförsåvör icke alls är så särdeles svårt att få kontakt med huvuddelen av svensk nutidsungdom. Men mellan förmågan att *få kontakt med* och att *positivt påverka*, fostra ungdomen kan steget vara mycket långt.

Kan vi påverka, fostra våra ungdomar utan att ge dem fasta normer och riktlinjer, när det gäller de stora och väsentliga livsfrågorna och -problemen? Jag tror det inte. Normkorsningen i vår tid gör att många ungdomar känner sig rådvilla, utlämnade åt den stora ovissheten. Olika ungdomsledare ger olika råd också när det gäller väsentliga problem. Vem skall den unga människan tro på och rätta sig efter? Tag exempelvis ungdomens sexualproblem. Den ene ungdomsledaren förordar avhållsamhet före äktenskapet, den andre utprovning av preventivmedel. Det är inte underligt att många ungdomar känner det som den moderne diktaren: "Jag vet inte vad jag skall tänka. Jag önskar jag ägde en tro..."

Är det inte ändå så att också nutidsmänniskan i många fall icke är tillfreds med den yttre trygghet hennes ombonade bil-båt-och-standardtillvaro kan ge? Att många nutidsungdomar intensivt längtar efter fasta normer, tro och höga ideal har jag som ungdomsledare fått uppleva gång på gång. En kristen ungdomsledare kan i dessa sammanhang icke undgå att bedrövas över den massiva, så gott som totala okunnighet som bland ungdomen ofta råder om den kristna tron. Detsamma gäller tyvärr också många ungdomsledare. De associationer man får när det talas om kristen tro går tillbaka till förvärldsligade kyrkosystems missgrepp och övergrepp, kättarprocesser och häxbål. En grov okunnighet parad med en självsäker överlägsen attityd har i alltför många fall blivit nutidsmänniskans "normala" reaktion inför allt som har med kristen tro och religion att göra. Den tro, som spelat en avgörande roll när det gällt att forma vår väster-

Ursäkta!

För att spara tid rekommenderas att ange ursäkter med nummer. Nedanstående lista täcker de flesta förekommande situationer:

1. Det är så vi alltid har gjort.
2. Jag visste inte att det bråskade.
3. Det är inte min avdelning.
4. Det är ingen som bett mig att göra det.
5. Jag väntar på besked.
6. Hur skulle jag kunna veta att detta skulle göras så.
7. Det är hans jobb, inte mitt.
8. Vänta tills chefen kommer tillbaka och fråga honom.
9. Jag glömde det.
10. Jag trodde inte det var så viktigt.
11. Jag har så mycket att göra, har inte tid just nu.
12. Hade för mig att jag bad dig göra det.
13. Jag är inte anställd för det jobbet.

ländska kultur, vet man egentligen inte någonting om och kan följaktligen heller icke, om man är ungdomsledare, förmedla någon saklig upplysning om den till andra.

Alla är vi väl överens om vikten av att ge våra ungdomar det bästa som står att få på vandrigen genom livet. Oavsett livsåskådning och livsinställning borde vi väl kunna vara överens om att den kristna tron härvidlag icke utan vidare kan fuskas bort och förvisas till ett fack för medeltida vidskeplighet. *Okunnighet* kan väl knappast i något fall anses vara ett demokratiskt ideal. I kampen för tro, livs mening och höga ideal har vår ungdom helt enkelt rätt att få en klar och saklig vägledning om den kristna tron, om bibeln, om "det ord som av ålder på vår jord, människors tröst och frid beredde, och till himmelen dem ledde".

USA - UNGDOMSARBETE

Ungdomsverksamheten

i USA är inte så rik på schatteringar som i Sverige. Av praktiska skäl arbetar man där inte heller så mycket med riksorganisationer utan har verksamheten huvudsakligen lokalt organiserad. En markant ökning i medlemssiffrorna har inträtt de senaste åren. De stora kullarna i efterkrigsamerika har gjort att medlemsantalet i de flesta fall stigit med 25 %.

Pojkscouterna har den största spridningen med ca 5 miljoner medlemmar. De har en förnämlig topporganisation. Ledande män deklarerade öppet, att det i USA är fråga om grosshandel i scouting. Det gäller att göra sig gällande, att utvidga verksamheten och härvidlag drar man sig inte för att utnyttja affärsmetoder, välgörenhetsorganisationer, ledande män i staten etc. Scouting "säljs" på kontrakt till olika kyrkor, serviceklubbar och privata initiativtagare och Scoutförbundet står till tjänst med program, ledarkurser etc. *Flickscouterna* har ca 2¹/₂ miljoner medlemmar och en liknande organisation, de s. k. *Camp Fire Girls*, har en medlemsstock på ca 1/2 miljon flickor. *4-H-klubbarna* (Huvud, Hjärta, Hand och Hälsa) har ca 2¹/₂ miljoner medlemmar och är en motsvarighet till JUF i Sverige (Jordbrukarnas Ungdomsförbund). Organisationen, som givetvis har sin djupaste förankring bland landsbygdsungdomen, har verksamt bidragit till en ökad jordbruksproduktion. *Boys Clubs of America* har en tämligen omfattande verksamhet, ca 1/2 mill. medlemmar. Programmet består i stor utsträckning av klubbverksamhet med hobby, lek och idrott, musik etc. som sysselsättningsformer. *KFUM* (YMCA) är ett mycket känt begrepp och en institution med en mångomfattande verksamhet. Speciell tonvikt läggs ofta på idrott. De flesta *KFUM*-föreningar har mycket förnämliga idrottsanläggningar och utgör på så sätt en replikpunkt för stadens eller stadsdelens ungdom. Förutom barn- och ungdomsverksamhet förekommer även möjligheter för vuxna att taga *KFUM*:s tjänster i anspråk vid kurser, samkväm, dansaftnar etc. Många

föreningar bedriver även jämsides hotell- och restaurangrörelse. *KFUK*:s verksamhet överensstämmer i stora drag med *KFUM*:s men har arbetet mer direkt socialt inriktat. I detta sammanhang bör även nämnas den mycket omfattande ungdomsverksamhet, som bedrivs av de olika kyrkorna. Då det gäller ungdomsarbete i *ungdomsgårdar* och *settlement* vill jag gärna återkomma härtill senare i ett speciellt sammanhang.

De flesta ideella organisationer erhåller ekonomisk hjälp från s. k. *United Appeal*, en insamlingsaktion som varje år under 10 oktoberdagar bara i staden Cleveland, Ohio, inbringar inte mindre än ca 12 miljoner dollar. Huvudparten kommer från större företag, men ett mycket stort antal frivilliga personer hjälper till med insamlingen genom bl. a. dörrknackning. Orsaken till framgången är god organisation och stor publicitet men även det faktum, att man har rätt att göra avdrag för dessa gåvor i självdeklarationen till skattemyndigheterna.

Lägerverksamheten

sommartid har en mycket stor omfattning. Vid sidan av alla de tusentals läger, som arrangeras och drives hela somrarna av kyrkor, ideella organisationer och sociala institutioner, förekommer en omfattande privat lägerverksamhet. En privatperson, eller flera personer som bildat bolag, driver ofta läger som ett rent affärsföretag. Föräldrarna betalar ganska kraftiga summor för att barnen skall tagas om hand på lägren. På vissa ställen, speciellt då verksamheten bedrivs av sociala institutioner, kyrkor och ungdomsgårdar, förekommer dock väsentliga subventioner för barn från slumkvarter och mindre bemed-

Leif Svensson fortsätter här sin artikelserie från Amerika, där han som bekant har vistats som stipendiat i sommar. I nästa nummer fortsätter han om ungdomsgårdsarbete och settlementsverksamhet i det stora landet i väster.

lade familjer. Anläggningarna är ofta mycket förnämligt och ändamålsenligt uppförda och de flesta sysselsättningsformer förekommer. Vanligt förekommande är att även scoutgrupper och andra friluftsinriktade organisationer under viss tid arrenderar delvis permanenta lägerområden, där tält, matsalsbaracker o. dyl. kvarstår sommaren över.

Ungdomsledarutbildningen

i USA är ett intressant kapitel och väl värt att studeras närmare. Först må dock konstateras, att det där råder en markant brist på ungdomsledare, alltifrån hjälpledare till kvalificerad arbetskraft på institutioner och barnhem. I stor utsträckning har man därför anlitat föräldrar som ledare för ungdomsgrupper, scouter o. dyl. Samarbetet med föräldrar tycks över huvud taget vara mer intensivt i USA än här i Sverige. I utbildningssyfte anordnas därför ofta kortare kurser för grundläggande kunskaper om metoder, ideologi, program etc.

Av speciellt intresse kan kanske dock yrkesutbildningen av heltidsanställda ungdomsledare vara. Denna sker i stort efter två linjer. Antingen genom ungdomsorganisationernas egen kursverksamhet eller via socialinstituten. Exempelvis pojkscouterna har ett eget institut i New Jersey, där utbildning av distriktschefer pågår året om. Kursen tar ett 40-tal deltagare och varar 45 dagar. Fordringarna för att få börja är 4 år på college eller motsvarande. Huvudvikten av utbildningen är lagd på organisationsarbete, public relation och administration. Ett system av fortsättningskurser förekommer och ledarna följs upp individuellt. En annan utbildningsform har KFUM, som i stor utsträckning tar sina ledare från sina egna colleges. Utbildningen där har mycket starka inslag av gymnastik och idrott, varför den utbildningen också förser många skolor med gymnastiklärare.

Som exempel på fortsättningskurs kan nämnas KFUK:s årliga 4-veckorskurs för chefsfunktionärer. Denna kurs sysslar utslutande med handledningsfrågor av underställd personal samt med utbildnings- och samarbetsfrågor.

Utbildningen av ungdomsledare vid socialinstituten är 2-årig och är inordnad i den ordinarie universitetsundervisningen. Ett av de mera kända instituten i USA är Western Reserv University i Cleveland, där undervisningen i den kurs jag deltog i var förlagd. Den teoretiska delen omfattar bl. a. ledarskapsmetodik och programplanering, psykologi och gruppdynamik. En mycket stor del av utbildningen sker i form av fältarbete under ledning av skolad och erfaren handledare. Dessutom förekommer diskussion och seminarier över andra fältarbetares och grupp-bearbetares rapporter.

Ungdomsbrottsligheten

speciellt i de större amerikanska städerna har ökat i en oroväckande hög grad sedan senaste världskriget. En markant överbeläggning i ungdomsfängelserna förekommer. Exempelvis i ett av de större fängelserna med plats för 600 pojkar hyses f. n. 900. I ett annat fall, där det gäller en anstalt för flickor, bor 600 där det finns plats för 300. Den vanligaste brottsåldern är mellan 14—17 år. Det finns dock en tydlig tendens att dessa åldrar sänkes. En mycket intressant institution i detta sammanhang är de s. k. ungdomsdomstolarna, som i många stycken skiljer sig markant från vanliga domstolar. Härtill vill jag dock återkomma senare. Ett annat problem är de ogifta mödrarna. En nyligen företagen nationsvid undersökning visar att i genomsnitt vart 20:e barn är fött utom äktenskap. Vissa stater toppar listan, där vart 5:e barn är utomäktenskapligt. Lägsta siffran noteras från trakterna kring Klippiga bergen. De veneriska sjukdomarna ökar också oroväckande bland tonåringarna och det har visat sig att 40 % av tonårsbrudarna är havande. För att i möjligaste mån underlätta framtidsutsikterna för de ogifta mödrarna har skilda organ satt igång en omfattande rehabiliteringsverksamhet för dessa flickor och därigenom medverkat till att ge dem en viss yrkesutbildning.

En intressant och tämligen ny företeelse i brottsförebyggande syfte är den grupp-

PROGRAMLEDARUTBILDNING —

Lars Carlsson om en ny giv i Göteborg

Allt oftare stöter vi i dagens debatt på ord som "rationalisering", "samordning", "omändring" etc. För oss som har uppgifter i ungdomsarbetet väcker dessa ord kanske inte alltid någon större entusiasm, när de riktar sig mot våra göromål eller vårt sätt att utföra dem. Det känns tryggt och skönt att verka inom den gamla välkända ramen och där få bruka de hävdvunna metoderna. Mer eller mindre motvilligt ställs vi ofta inför fakta, som säger oss att den gamla vägen leder inte mot målet och hjulspåren i den har blivit så djupa att all framkomst omöjliggörs. I den situationen gäller det att söka nya vägar och ge dem ett bättre underlag.

Esomoftast händer det tyvärr, att goda uppslag och idéer i vårt arbete får förbli vad de är, utan att bringas till utförande på grund av bristande resurser. I bästa fall kanske det goda uppslaget kan realiseras i en snävare krets, men läggs därefter till handlingarna utan att komma till nytta i ett vidare sammanhang. För att bl. a. skapa bättre möjligheter till ett tidsmridigare ungdomsarbete här i staden och motverka fastkörningar och snäva-krets-tänkandet skall i höst startas en programledarutbildning, som syftar till att i första hand ge varje ungdomsrådsområde med ungdomsgård en regional programledare, som skall stå ungdomsgården och distriktet till tjänst i varjehanda programfrågor. Programledarens uppgifter bli stora och säkerligen betungande, när denne verksam-

bearbetning som förekommer speciellt inom slumkvarter i de större städerna. Olika sociala organ och ideella sammanslutningar har specialutbildade gruppledare, som på kvällar och nätter arbetar på gator och torg och där söker kontakta och bearbeta osunda gängbildningar. Denna förebyggande verksamhetsform har visat sig synnerligen värdefull och nödvändig, varför man räknar med att ytterligare bygga ut den samt samordna de olika organisationernas möjligheter.

hetsmedhjälpare både skall syssla med planering och produktion samt därtill vara agerande programledare och försäljare av ungdomsarbete. Genom fortbildning samt kontinuerlig kontakt och samverkan med programledare i andra delar av staden, sker utbyte av erfarenheter, uppslag, tips och idéer, som kan underlätta arbetet.

Det bör kanske påpekas, att detta initiativ att utbilda speciella programledare sker på försök och således i mindre skala. Skulle det visa sig, att denna programledarutbildning fyller det behov och den uppgift som avses kommer systemet att påbyggas efter hand.

I första kursen, som beräknas starta i slutet av oktober, deltar mellan 15 à 20 ledare, som vid föreläsningar och studiebesök, i hemuppgifter, grupparbeten och praktiska övningar skall lära sig så mycket som möjligt om programpsykologi, programteknik och metodik, representationsteknik, språk- och talvård samt reklam och propaganda. Kursen kommer att pågå även under vårterminen, men ledarna sätts in i arbetet redan under innevarande termin. Arrangörernas strävanden är att ge utbildningen en så verklighetstrogen inriktning som möjligt, varför stor vikt kommer att läggas vid den rent praktiska sidan av skolningen. Som lärare kommer all tillgänglig expertis att anlitas inom ramen för de ekonomiska resurser, som står kursledningen till buds. För att få fram det lämpligaste ledarmaterialet har varje sökande till kursen fått genomgå en enkel test. Ytterligare några intresserade kan beredas plats i kursen efter hänvändelse till ungdomsbyrån.

Det behöver väl knappast ställas i fråga att ledare av den typ, som här omnämnts — förutsatt att kvaliteten är god — positivt kommer att påverka ungdomsarbetet runt om i staden. Som inspirations-generatorer, uppslagssnickare och idésprutor skall de verka och svara för att omsättning av ting och händelser i programsektorn sker på ett för ungdomsarbetet i staden lämpligt sätt.

FOLKBILDNINGSPOLITIKEN

har nu slutfört sitt arbete. Vi alla sammanfattar

Även i detta nummer kan vi presentera resultaten av en utredning, som berör ungdomsarbetet. 1960 års folkbildningsutredning har nämligen slutfört sitt arbete. Den har sysslat med anslagsgivningen till det allmänna folkbildningsarbetet och med översyn av anslagsgivningen till ungdomsverksamheten. Här i sammandrag några av utredningens förslag och rekommendationer:

- All *föreläsungsverksamhet* samlas under en gemensam administration i en central föreläsningsbyrå i Stockholm under gemensam ledning av studieförbunden och Folkbildningsförbundet. Vidare önskas höjda arvoden till föreläsare för att möjliggöra en standardförbättring. Nuvarande anslagsbelopp föreslås höjas avsevärt.
- Beträffande *studiecirklar* föreslås en avsevärd förenkling av redovisningsförfarandet. Särbestämmelser för ungdomscirklar och universitetscirklar slopas. Större möjligheter för att höja kvaliteten kommer att finnas. Särskilt angelägna ämnesområden kan stimuleras. Utredningen vill ha höjda anslag för administration åt studieförbunden för att ge dem större stadga och effektivitet.

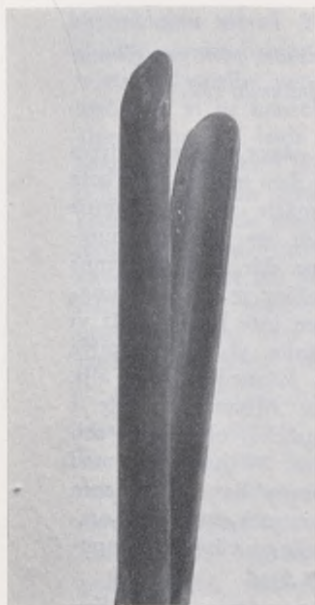
- Utredningen rekommenderar en särskild utredning om *musikverksamhetens* ställning inom folkbildningsarbetet och förhållandet bl. a. till de kommunala musikskolorna.
- Skolöverstyrelsen föreslås få avsevärda belopp för forskning och experiment inom folkbildningsarbetet.
- I fråga om *ungdomsverksamheten* har utredningens uppgift inskränkts till att företaga en översyn av gällande bestämmelser. En del förslag har man dock. Man föreslår en sänkning av högsta åldern för bidragsberättigade deltagare i fritidsgrupper till 18 år från nuvarande 25 och en sänkning av minimiåldern från 12 till 8 år. Sänkningen bör dock företagas etappvis, först från 12 till 10 år. Anslag till fritidsgrupper anordnade av Riksidrottsförbundet föreslås utgå precis som övriga idrottspengar, d. v. s. över Handelsdepartementet. Utredningens förslag innebär att det belopp, som nu utgår till fritidsgrupper utan behovsprövning, kr. 2:—, höjes till 3:—, men att totala maxibeloppet bibehålles oförändrat. Inga principiella förändringar föreslås beträffande övriga anslag till ungdomsverksamheten.

Skolöverstyrelsen kräver stora anslag till ungdomsverksamheten

Kungl. Skolöverstyrelsen har tagit fram storsläggan i sitt anslagsäskande till ecklesiastikdepartementet för budgetåren 1962/63. Ökningen av budgeten i förhållande till årets anslag är omkring 4 miljoner kronor. Hur anslagen i förslaget fördelar sig framgår av följande tabell:

	1962/63	Ökning med
Ungdomsledarutbildning	2.700.000	1.200.000
Fritidsgrupper	7.740.000	2.340.000
Instruktörer	1.540.000	769.200
Administrationsbidrag	2.350.000	(nytt bidrag)
Sammanlagt	14.330.000	4.309.200

Skolöverstyrelsen föreslår — och det har vi länge väntat på — att minimiåldern för deltagare i fritidsgrupper bör sänkas från 12 till 10 år samt att lokalhyresbidraget höjes från 2 till 4 kronor per deltagare. Skolöverstyrelsen återkommer med sitt krav om anslag till specialledarkurser och vill dessutom öka antalet med statsmedel anställda instruktörer med 29 till 76.

Vad före- ställer bilden?

Här följer andra etappen i Vi allas tävling: "Bildgåtan". Tycker Ni att den i förra numret publicerade bilden var för svår? Tydligt var den i knepigaste laget, ty endast ett fåtal svar hade inkommit och av dessa var faktisk inget enda rätt. Bilden föreställde *sockerbitar*, som kraftigt uppförstorats. Så enkelt var det . . .

Ni får flera chanser. Idag kan vi studera en bild, som är så fruktansvärt lätt att det nästan är genant. Möjligen skulle svårigheten bestå i att ovanstående föremål inte är så vanligt i hemmen numera. Anteckna svaret på ett papper och insänd detta jämte namn och adress till Vi allas redaktion, Föreningsgatan 13, Göteborg. Svaren skall vara redaktionen tillhanda senast den 1 november 1961. Lycka till!

Stor orkestertävling

blir det i Gamlestadens Medborgarhus den 24 november. Ungdomsbyrån och BK Atos arrangerar nämligen i samband med den senare föreningens 25-årsjubileum en stor tävling med deltagande av ett tiotal av de orkestrar, som just nu håller till på stadens ungdomsgårdar. Mera i nästa nummer, framhåller ungdomsbyråns programkonsulent, *Lars Carlsson*, som håller i trådarna i det här arrangemanget.

Hur gick det för SÖDERTRAMPEN?

En poängpromenad med omkr. 600 startande — det är väl egentligen ingenting ovanligt? Jo, blir svaret, om man talar om Södertrampen. Den var en poängjakt, men av ovanligt, av "annonrlunda" karaktär.

Det var söndagen den 24 sept., som Södertrampen ägde rum, men det låg mycket förberedelser bakom, både från deltagande ungdomsråds, ungdomsgårdar och föreningars sida. Initiativtagare och arrangörer var Burås ungdomsråd och Götabergs ungdomsråd och avsikten att visa ungdomsarbetet i Burås, Johanneberg och Guldheden. Initiativ i liknande syfte har tagits förut. Det nya med Södertrampen var emellertid, att i den populära form som en poängjakt utgör visa all den ungdomsverksamhet, som pågår inom ungdomsrådets area. En stor del av värdet med Södertrampen låg i det samarbete, som kom till stånd mellan ungdomsråden och mellan ungdomsgårdar—föreningar.

Starten i Södertrampen kunde ske aningen från Burås eller Mossebergs ungdomsgårdar. På båda ställena hade utställningar, visningar av de mest populära formerna av verksamhet och servering ordnats. Om en deltagare startade på Burås ungdomsgård fick han efter att först ha sett på gården, möta en kontroll som GAKO (Göteborgs Allmännyttiga och Kooperativa Bostadsföretag) och HCF (Hyresgästernas Centralförsamling) gemensamt anordnat. Idrottsföreningarna i söder har den stora förmånen att genom idrottsnämnden få disponera klubbstugan Sofielund, den var nästa kontroll. Naturligtvis fick deltagarna här pröva sina färdigheter i att sparka, kasta boll och i att spela ishockey. SSU arrangerade en utställning vid kontroll nr tre, vid nr fyra stod Frälsningsarmén för verksamheten med horn- och strängmusik och med korta appeller. Ungdomens Röda Kors visade sjukvård och scouterna i Burås och Johannebergs scoutkårer ordnade uppvisning i lägerteknik. Folkdanslaget Friska Viljor framträdde mycket uppskattat på station sju och där efter förde IOGT på ett populärt sätt fram

SÅ JOBBAR VI

Ungdomsrådet i Torpa är ett av de yngsta i vår stad. Vårt första sammanträde hade vi i mars 1960, så vi har ännu inte trampat ut barnskorna ordentligt. Inte heller har ännu så mycket hunnit att utträttas och vi kan inte peka på några direkta resultat av vårt arbete. Vi vill ändå lämna några små glimtar från vad vi har sysslat med och som vi hoppas framdeles skall kunna vara till glädje och främja det fortsatta arbetet bland ungdomen i vårt distrikt.

Vi har haft klart för oss, att om vi över huvud taget skall kunna utträtta något måste vi först *lära känna varandra ordentligt* så att ett bra teamarbete kan genomföras. Därför har vi försökt att träffa varandra ganska ofta, dels på våra sammanträden och dels under lite mindre formella former, vilket har gjort att vi nu tycker oss ha blivit ordentligt sammansvetsade. Det är ju så mycket roligare

sina idéer. Liberal Ungdom hade hand om en trevligt upplagd kontroll och Göteborgs Kvinnliga Bilkår i samarbete med Polisen skötte en trafiklekskola vid kontroll tio. Slutligen visade Unga Örnar sin verksamhet för intresserade poängjagare innan dessa nådde fram till målet vid Mossebergs ungdomsgård. Banan kunde också promeneras i motsatt riktning.

Det var mycket folk ute på banan, uppskattningsvis 1500—2000, men många gick i det strålände brittsommarvädret bara ut för att se på en eller ett par kontroller — och trots att de inte fick se allt som Södertrampen bjöd på, mötte de i alla fall en del av den ungdomsverksamhet, som just nu är så livlig i de södra stadsdelarna. Södertrampen var en annorlunda poängpromenad — den bjöd på stor aktivitet både bland jätteuppbådet av "funktionärer" och bland de många promenerande. De båda ungdomsråden ha all anledning att vara nöjda med resultatet!

Kaj Albinzon

säger ordföranden i Torpa ungdomsråd Marianne Geijer-Karlsson, som ger glimtar från ett energiskt arbetande råd.

att försöka utträtta något, då man trivs bra tillsammans med dem man skall arbeta ihop med. Vidare måste vi *lära känna det område* som tillhör oss, vilka föreningar som är verksamma där, vad det finns för fritidslokaler, kaféer m. m. dit ungdomen söker sig, men inte bara så att vi känner till att de finns, vi måste skaffa oss en personligare kännedom om allt. Ibland har vi varit tillsammans ute i området för att upptäcka, observera och i viss mån inspektera. Vi har talat med affärsinnehavare, korvgubbar m. fl. som dagligen iakttagit barn och ungdom i området och som har många värdefulla upplysningar att komma med.

Framför allt måste vi emellertid *lära känna de barn och ungdomar* som vi vill utträtta något för. Här har olika vägar prövats. Bland annat gjorde vi i våras en undersökning bland eleverna i de två högsta klasserna i Torpaskolan för att få fram lite uppgifter om deras fritidsintressen m. m. Genom en blankett med olika frågor lämnade 102 pojkar och 73 flickor svar å de uppgifter vi önskade. Där framkom bland annat, att 44 pojkar och 40 flickor hade besökt ungdomsgården. 54 pojkar och 32 flickor tillhörde olika föreningar. Bland fritidsintressena dominerade fotbollen och idrotten för pojkarna, medan flickorna mest var intresserade av dans, handarbete och simning. Svaren visade en mycket skiftande provkarta på allehanda intressen, och vi har nu ett litet material att arbeta med som kanske kan ge oss nya impulser.

Ett intimt *samarbete med föreståndaren på ungdomsgården* är ju en självklar sak. Vi försöker därför att "titta på gården" allt som oftast och då får vi ju också tillfälle att komma till tals med de ungdomar som besöker ungdomsgården. Då det i våras märktes att en del av de ungdomar som brukade besöka "öppna linjen" använde sprit, kontaktade vi deras föräldrar liksom föräldrarna till de ungdomar som vi ansåg vara i farozonen och

inbjöd dem till en föräldrträff. Inbjudan skedde genom personlig kontakt, antingen telefonledes eller genom hembesök. På så sätt fick vi ju kontakt även med de föräldrar som ej hade tillfälle att komma. Många föräldrar hörsammade inbjudan och det blev en givande kväll, där olika spörsmål om de ungas vanor och ovanor inom och utom hemmet diskuterades. Alla enades om, att det är av stor vikt att det hålls kontakt mellan föräldrarna och de ungdomsledare, som de unga har att göra med på sin fritid utom hemmet.

Att få till stånd ett intimt samarbete med andra som på ett eller annat sätt har beröring med barn och ungdom inom området har vi också funnit angeläget. I slutet av september i år kallade vi därför samman de representanter från kyrka, polis, skola, barnavårdsnämnd, nykterhetsnämnd och socialvård som tjänstgör inom vårt distrikt, samt ungdomsrådsledamöterna i de närliggande ungdomsråden Kålltorp och Redbergslid, jämte föreståndarna för respektive ungdomsgårdar i dessa distrikt. Syftet med sammankomsten var, att vi skulle lära känna varandra, se på problemen från olika synvinklar och redogöra för våra erfarenheter av arbetet inom det berörda området. Vi samlades på Vidkärrs ungdomsgård och intresset för inbjudan var stort, då de flesta kallade mötte upp. Det blev en trevlig och intressant kväll med många och berikande inlägg och reflektioner i en diskussion om orsak och verkan av barn och ungdoms beteende samt en genomgång av bostadsstrukturen i området, möjligheterna för de unga att få utöva sina fritidsintressen m. m. Även om vi inte fann någon patentmedicin för att lösa de brister som finns, var vi på det klara med, att vi genom samarbete kan uträtta mer än om var och en isolerar sig och koncentrerar sig enbart på sitt speciella område, varför en fortsatt kontakt av detta slag skall hållas.

Ja, det här var ett litet axplock på efter vilka riktlinjer vi arbetar hos oss. Om vi valt rätt väg får framtiden utvisa. oober.

Kampanj på gång

Föreningslivet får i höst vara med om inledningen till den kampanj mot spritmissbruk vars arrangörer heter Folksam och Stockholmstidningen. De organisationer som framlägger de bästa förslagen till åtgärder mot ungdomsfylleriet och som även i övrigt visar iderikedom och initiativförmåga kan bli belönade ur den stora prissumman, som uppgår till icke mindre än 21.000 kr.

Intresserade organisationer kan hänvända sig till Ungdomsgiven 61, Box 20.090, Stockholm 20, tel. 22 25 00. Här får man gratis och utan förpliktelser materialsatsen, som innehåller 8 diskussionspärmar, 50 testlappar, mötesanvisningar och svars-kupong, allt beräknat för möten med upp till 50 deltagare. Om man beräknas bli flera är det bara att ange detta.

Vi säger lycka till åt alla göteborgsföreningar och klubbar och hoppas på framgång i arbetet med kampanjen.

Kulturtröskeln

— var har den blivit av? frågar åtskilliga. Vi kan lugna alla ängsliga och frågvisa telefonörer, att Kulturtröskeln tredje upplaga startar i början av nästa termin och att särskild inbjudan kommer att utsändas till ungdomsgårdar och andra sammanslutningar. Den i våras avslutade kursen har varit föremål för ett reportage i veckotidningen *Idun* och artikel med bilder och text kommer enligt uppgift att inflyta inom det närmaste.

Upplysningar om den kommande Kulturtröskeln kan fås hos Ungdomsbyrån, tel. 20 09 20 vx.

Puckträffar

kan man få vara med om i höst. Bostadsföretaget och Ungdomsbyrån arrangerar åtta sådana sammankomster för ungdom ute i stadsdelarna. Ishockeyintresserade pojkar runt om i staden kan således få vara med programfina ishockeykvällar med film, instruktion, sång och musik och flera kända förmågor deltar. Första pucken "spelas" i Bjurslättskolans aula den 12 oktober.

HAR VI RÅD??

— frågor välkände göteborgaren Lars-Eric Ericson i en initerad artikel om skolornas uthyrningsverksamhet av lokaler till föreningslivet.

I många fall ha vi som samhälle, organisation och enskild medborgare att inför nya planerade aktiviteter ställa oss frågan: "Ha vi råd att göra detta och detta och detta. . . ." Men ibland kan vi också komma i den situationen att vi måste fråga oss: "Ha vi råd att *inte* göra detta o.s.v.?" En sådan situation blixtbelystes i den artikel i förra numret av VI ALLA, som behandlade de tomma och för fritidsverksamhet outnyttjade skolgårdarna i den här stan. För mig personligen har särskilt *en* sådan skolgård varit en källa till förargelse och det var när jag en gång i tiden var tvungen att låta mina barn i förskoleåldern på grund av för stort avstånd till kommunal lekplan leka på den synnerligen trafikfarliga gatan, medan "förargelsens skolgård" låg på andra sidan gatan tom och övergiven som en öken, ty skolvaktmästaren var en fruktad man. Det skall väl sägas, att han idag synes mera liberal — eller har han kanske fått andra instruktioner? — ty nu ser jag mest varanda eftermiddag barn leka på skolgården, men det tycks i alla fall finnas alltför många eftermiddagstomma skolgårdar.

Men vad som inte tycks på något sätt ha liberaliserats är uppfattningen om hur föreningslivet skall kunna tillgodogöra sig de stora möjligheter som många och tomma skollokaler utgör. Här tycks man i alla avseenden vara utlämnade åt resp. vaktmästares godtycke och i den ena skolan och den ena dagen kan han tycka så och i den andra skolan och den andra dagen kan han tycka si. Låt mig nämna att här i staden finnes flera söndagsskolor som i olika skollokaler startat verksamhet och verkligen kommit igång ordentligt och fått vind i seglen. Så kan det hända att vaktmästaren eller städerskan en vacker dag anser att han eller hon inte vill eller kan, kanske av rent personliga skäl, ha denna verksamhet på kanske 75—100 barn och ungdomar i sin skola och så får denna verksamhet nedläggas och kanske detta sker med en reflektion från de berörda

ledarna, att "det hade varit lika bra om vi aldrig hade börjat någon verksamhet. . . ." Artikelförfattaren påvisade denna orimlighet i ett inlägg under konferensen "Ungdom i storstad", som Barnavårdsnämnden anordnade i november 1958 och försäkrades då både från barnavårdande instanser och skolhåll att detta missförhållande borde med det snaraste rättas till men inget lär sedan dess ha hänt, ty fortfarande finnes söndagsskolor — för att ta ett exempel — som hotas av att få sluta en i skolans hägn påbörjad god verksamhet på grund av att vaktmästare- och städningsproblemet inte blivit löst.

För att undvika alla missförstånd vill jag påpeka, att jag är fullt medveten om att detta med skolvaktmästarna är en till stor del facklig fråga och att signaturen visst inte vill förmena någon enda skolvaktmästare och dito städerska sin lag- och reglementstadgade ledighet. Men vi skall väl inte blunda för det faktum, att skolvaktmästaren *kan* komma att utsättas för påtryckningar utifrån att begränsa en viss organisations verksamhet och likaså har möjlighet att då göra det genom att inte öppna skollokaler. Och man är då utlämnad åt resp. vaktmästares godtycke.

Och så till rubriken igen: Ha vi råd. . . . att låta våra skollokaler stå öde och tomma när det råder en sådan brist på mindre lokaliteter för ungdomsorganisationerna? Har samhället råd att driva skoj med det frivilliga föreningslivet genom att också fortsättningsvis bevara ett system som ena dagen och på den ena platsen bjuder dem lokaliteter för sin verksamhet och nästa dag kör föreningen på porten och tvingar den att upphöra med sin verksamhet? Skulle inte skolstyrelsen kunna vidga sitt perspektiv genom ett förtroendefullt samarbete med ungdomsföreningarna i nyssnämnda avseende och om skolstyrelsen inte kunde klara upp den här saken, borde inte kommunen på annat sätt ingripa för att få till stånd en bättre tingens ordning i detta stycke? *Ha vi råd att inte göra det??*

Scoutverksamhet till häst

— Scoutkonsulent Sixten Bergsten berättar

Ryttarhajken 1961 i Svenska Scoutförbundets regi blev en verkligt trevlig upplevelse. Trots att det regnade praktiskt taget hela sommaren, behövde vi bara ta fram regnkläderna 5—6 gånger på hela tiden, och det blev bara småstunder var gång. Nio pojkar deltog under ledning av stallchefen på Karlberg Sture Svensson och undertecknad. En av grabbarna var från Järnbrotts scoutkår och heter Marcus Sjöström och en annan från Olofstorp och heter Gunnar Hiller.

Hajken startade från Vårdinge folkhögskola i Sörmland en måndagsmorgon. Först gick det åt en stund för att deltagarna skulle få bekanta sig med hästarna — redan på söndagen hade vi börjat litet smått — och så gav vi oss iväg en kort första dagsetapp till direktör Allan Hulténs sommarställe i Björnlunda. Allan Hultén var tidigare vice scoutchef och brukar ta emot alla ryttarhajkerna. Vi fick släppa hästarna i en hage hos en lantbrukare i närheten, hade lägerbål på kvällen och gick hästposter på natten. Hästarna kom ju till en ny plats och man kan aldrig veta om de får för sig att springa hem direkt. Därför gick vi vakt alla nätterna för att var och en skulle ha sin "kuse" kvar på morgonen.

Nästa dag red vi vidare till Boxtorps pojkhem, en dagsetapp på endast c:a tre mil. Där hade vi ett tiotal småpojkar som gäster på hästryggen — de små grabbarna från splittrade stockholmshem sken ikapp med solen när de fick sitta på våra hästar. Där var t. o. m. en med armen i band, som prompt skulle rida en sväng, och det fick han också — de ordinarie ryttarna höll hela tiden i sina "ystra springare".

Onsdagen bjöd på den verkliga långturen. Då begav vi oss från Boxtorp ända upp till Mälarens strand och kom vid 8-tiden på kvällen fram till Taxinge Näsby, det gamla fina och i hippolog-kretsar välkända godset, där vi blev synnerligen väl mottagna av inspektör Gunnar Sjögren, son till ägaren. På den dagsetappen hann vi med oerhört mycket. Vi red förbi Solbacka läroverk, en mycket stor anläggning

i lummig sörmländsk natur. Men vi såg också en hel del av skogens vilt, när ritten ibland gick fram på småvägar och stigar. Norska fjordhästar, de där små vita hästarna med en svart rand längs ryggraden, svart man, svans och hovskägg träffade vi på vid en gård, tre stora ardennerhästar, som gick på bete i en jättehage på tre kilometers längd, följde oss när vi passerade genom deras hage, älgar, rådjur och räv korsade vår väg ibland. Men vi såg också den stora sammansättningsfabriken för Moskvitschbilar, som numera är nedlagd och troligen kommer att bli en kronans anläggning.

På små, mjuka skogsvägar provade vi ett par gånger att galoppera, vilket uppskattades mycket av deltagarna och tillsynes också av hästarna — det hela gick synnerligen lugnt tillväga. Man måste ju nämligen tänka på sin häst i första hand och se till att man väljer rätt vägtyp för galopp och håller ett måttligt tempo.

Torsdagens etapp var omkring fem mil lång och sträckte sig från Taxinge till hemvärnets stridsskola i Vällinge. Vi var tvungna att rida ganska långt på rikssexan, ett förfärligt tröttsamt avsnitt av hajken. Det gick nämligen inte att rida någon annanstans än på asfalten, och då måste vi skritta, vilket är förfärligt tröttsamt om det som den här gången håller på alltför länge. Vi befann oss på asfaltvägar och stengator genom Södertälje i ett par timmar, innan vi äntligen kom ut på grusväg igen och kunde trava igen. Genom Södertälje, över den lilla smala bron gick det mycket fint. Hästarna var lugna och fina, och inte ens den hetsgaste trafik kom dem att hänge sig åt några ystra lekar.

Väl framme i Vällinge fick vi ärtsoppa och pannkaka — det var torsdag och hemvärnskrigarna åt givetvis "kulsprutesoppa och pansarplåt", som också vi fick prova på.

Bivacken i Vällinge blev också helt "fältmässig". Vi fick ställa upp hästarna

Forts. å sid. 18.

Missanpassad – Svårplacerad

En ung socialarbetare från Hamburg, Peter Buchmeister, var på besök i Göteborg under sommaren. Det blev anledning till samtal mellan honom och ungdomsbyråns Jan Cederlöf om likt och oliket beträffande ungdomsproblemen i de bägge sjöstäderna. Här frågar den svenske kollegan Peter Buchmeister om hur man har det ordnat i Hamburg för att hjälpa ungdomar tillrätta som "missat" anpassningen till arbetslivet.

— Vi har i Hamburg tre mindre hem, vart och ett med 30 platser, där vi tar oss an ungdomar som av en eller annan anledning snabbt behöver placeras i skyddad arbetsmiljö. De ungdomar som kommer till dessa hem får syssla med arbetsuppgifter för kommunen. Det är gatu-, trädgårds- och bevattningsarbeten. För tillfället är det lite svårt att komma åt ungdomarna; arbetsgivarna tar alla.

— Anser Du det vara en nackdel?

— Ja, på sätt och vis. Högkonjunkturen på arbetsmarknaden gör att ungdomar med anpassningssvårigheter alltid kan få arbete — när de vill. Det händer då att de arbetar två, tre dagar och sen slutar för att leva upp de pengar de tjänat; sen tar de ett nytt arbete, och så samma sak igen. Det är givetvis inte bara så att de brister i respekt för arbetet. De har som regel många andra brister också. Ingen uthållighet, svårigheter i sitt förhållande till andra. Vad de i första hand behöver är arbetsträning, lära sig passa tider etc.

— På vilket sätt rekryteras ungdomarna till hemmen?

— Innan jag svarar på det, måste jag förklara några saker. Vi har på barnavårdsnämnden i Hamburg, en särskild avdelning för ungdomar med arbetssvårigheter, vi har dessutom en särskild avdelning som handhar utifrån kommande ärenden, det gäller alltså ungdomar som söker sig till staden. Dessutom har barnavårdsnämnden en kontaktman på arbetsförmedlingen.

Det är två saker som varje arbetare måste ha i Tyskland och det är ett skattekort och ett kort för invaliditetsförsäkring. När en arbetare slutar en anställning, fyller arbetsgivaren i uppgifter om hur länge anställningen har pågått och

hur stor förtjänsten har varit. Tjänstemannen på arbetsförmedlingen kan därför lätt se om en pojke har bytt arbete många gånger. Om den unge då inte kan placeras av arbetsförmedlingen sändes han till kontaktmannen. Om det gäller en pojke, som kommer utifrån, tar han i sin tur kontakt med avdelningen för utifrån kommande ärenden. Därifrån kontaktas i första hand föräldrarna. Om allt är i sin ordning kan kontaktmannen på arbetsförmedlingen placera pojken på arbetshemmet. Men innan dess upprättas ett kontrakt mellan föräldrarna och pojken, där han förklarar sig införstådd med att gå in i ett sådant hem. Som regel är föräldrarna positiva till att få hjälp med att ordna upp pojken arbetsförhållanden. En pojke som står under övervakning kan de första tre månaderna vara med i en arbetsgrupp. Detta kan föreskrivas av domaren eller övervakaren. På flera andra sätt kan pojkar också komma till arbetshemmen.

Ett av dessa hem, där man sysslar med bevattningsuppgifter, ligger exempelvis i utkanten av Hamburg.

— Det ekonomiska, hur ordnas det upp?

— Kostnaderna för uppehållet får de själva svara för. Förtjänsten för pojkar del beror på ålder och arbetsvillighet. De indelas dessutom i två ålderskategorier, 15—18-åringar och 18—21-åringar. Som regel får de 1: 45 kr. till 1: 60 kr. tim, vilket ökas eller minskas med 15 öre beroende på arbetsinsats. Uppehållet kostar ungefär 175 kr./mån.

— Hur mycket förtjänar en 18-åring normalt i dagens Hamburg?

— Det rör sig om ungefär 600 kr.

— Vad slags personal sköter om pojkarna?

— Fem man, plus hushållspersonal; en

Ungdomsråden på Hisingen

hade mött upp till den arbets- och diskussionsträff, som Ungdomsdelegationen inbjöd till 4 oktober på Krokängsgården. Den nye föreståndaren vid gården, *Bo Iggström*, hade ordnat ett trevligt kaffeparty som inledning till kvällens sammankomst innan delegationens ordförande, *L.*

socialarbetare, en arbetspedagog plus två eller tre fackmän handhar pojkaras arbetsträning. Men eftersom ungdomarna ofta är missanpassade också till fritiden, ordnar man dessutom fritidsverksamhet.

— Hur länge stannar de på hemmet och vad händer sedan?

— Tre månader är minsta tid, i genomsnitt stannar de fem månader innan de förmedlas från hemmet. Innan pojkar placeras ut i näringslivet finns det ett mellanstadium, då de får bo på ett inackorderingshem inne i staden och då de få sysselsättning i speciella arbetsgrupper med huvudsaklig uppgift att reparera och laga vid barnträdgårdar och lekplatser, byta sand i lådorna osv.

— Vad har man nu fått uträttat i rena arbetsprestationer genom den här verksamheten? Kan Du ge exempel på vad man har sysslat med i stort?

— På ett av hemmen, som jag tagit som exempel här, arbetar man i ett jordbruksområde, som ständigt måste skötas genom bevattnings. En annan grupp har byggt en stor idrottsplats. En tredje grupp har ställt i ordning en stor parkanläggning. Hamburg har genom dessa arbeten, troligen tjänat miljoner. Så t. ex. har den omenämnda trädgårdsanläggningen i netto inom loppet av ett år givit c:a 13.000 kronor i vinst.

— Hur länge har verksamheten pågått?

— Den startade strax efter kriget och har pågått sexton år. Allmänt kan man säga, att med den efterföljande hjälpen som ungdomarna får när de sedan skall börja arbeta ute i näringslivet, så tycker vi socialarbetare i Hamburg att hela projektet är sunt och riktigt. Erfarenheterna är i det stora hela bara goda.

E. Skarin, hälsade välkommen och berörde de svårigheter ur ordnings- och uppförandesynpunkt, som föreligger inom vissa områden av Hisingen. Delegationsordföranden hoppades på livlig aktivitet av ungdomsråd och ungdomsgårdar instundande hösttermin.

I den följande debatten, i vilken även föreståndarna vid ungdomsgårdarna deltog, framkom en hel del intressanta saker, som Vi allas utsände noterade:

- Ökat arbete måste läggas ned för att få kontakt med lämpade personer för ungdomsarbete. Dessutom utökad kontakt med föräldrar! (*Skarin.*)
- Vi behöver professionellt arbetande ungdomsledare om vi skall klara av problemen. Skaffa *Bjurslätt*s Ungdomsgård en assistent — innan vi går under! (*Olsson, Tolered.*)
- Samarbete med skolan nödvändigt. Sanera vid *Andersgårdsgatan* m. fl. områden! (*Olsson, Ramberget.*)
- Fortsätt arbetet med kvarterspolis på Hisingen, det är ett utomordentligt betydelsefullt arbete! (*Flera talare.*)
- Ungdomen har ingenstans att ta vägen i *Biskopsgården* — gör något och gör något snart!! (*Lundin, Rya.*)
- Varför inte en brett upplagd demonstration, med musik, banderoller och positiva aktiviteter? (*Almkvist, Rya.*)
- Lokaler, lokaler, lokaler behövs för att vi skall kunna följa upp ungdomsarbetet . . . (*Lundin, Rya.*)
- Det behövs en folder för alla ungdomsråden på Hisingen. (*Soneryd* med instämmanden av flera andra . . .)
- Glöm inte bort *Wieselgrensplatsen* — när får vi vår ungdomsgård? (*Jansson, Bjurslätt.*)
- Det kan bli nödvändigt att flytta dit lokaler (till *Biskopsgården*), så har man gjort i vissa av stadens områden i fråga om barnträdgårdar. (*Crona, UDE.*)

Redaktören

satt och lyssnade på radion. Sveriges Radio bjöd på en av sina bästa programpunkter, en lyssnarkvart som kanske egentligen var avsedd för en annan åldersgrupp än den redaktören tillhör: en sagostund.

Ganska snart kom man underfund med att sagan hade ett budskap även för vuxna, som ju sagor ofta har. Sagan handlade om pojken, vars pappa aldrig hade tid med sin son, då denne ville att de skulle göra något tillsammans; leka, tillverka något, upptäcka något spännande.

Pojken gick till olika vuxna människor för att försöka köpa tid åt sin pappa. En hel påse ville han köpa sin far som födelsedagspresent. En del som han besökte, skrattade åt honom, andra skickade honom vidare — man kunde inte ge honom någon hjälp — men till slut träffade han "gammelmor borta i skogen" och hon visste råd. Gumman spelade en melodi på sin pipa, så att gossen glömde både tid och rum. Pojken fick också pipan med sig att användas vid pappas födelsedag.

Den stund kom, som vi ju alla känner igen, då pappan smått distra och föga lyhörd för pojkens tankar och ord var i färd med att sträcka sig efter det bruna affärskuvertet på skrivbordet. Melodin ur pipan, hade emellertid den i alla lyckliga sagor så utomordentliga effekten att pappan stannade upp i sin självupptagenhet, såg vad han höll på att förlora av kontakt och gemenskap med sin son, lämnade affärerna åt sitt öde och gick i stället med pojken att jobba i källaren med den sak,

som länge väntat på att "grejas". Pipan behövde inte användas efter det . . .

Så långt sagan. Verkligheten har många paralleller. Vi är så många som inte har tid. Konstfärdigheten i "att inte ha tid" har av många blivit ett slagord, som användes både bittida och sent. Bakom "att inte ha tid" döljer sig ofta ointresse och brist på koncentration, svårigheter att engagera sig och ovilja mot ställningstagande. Ett fördjupat studium av vår egen situation, ett djupare tänkande om vad som är väsentligt och oväsentligt skulle kanske ge envar större möjligheter i en stressad tid — "att ha tid". Gör vi inte det kommer vi att tappa bort mycken av den gemenskap, som kan vinnas ur mänsklig samvaro. Sedd ur generationsöverbryggningens synpunkt är situationen därvidlag just nu beklagarsvärd. Sedd ur uppfostrings- och gemenskapssynpunkt i en familj kan utvecklingen — om vi inte hejdar den — bli direkt förödande.

Forts. från sid. 15.

vid ett "krubbstreck" — en grov lina — i skogen och slog upp våra små fina tvåmanstält i skogen. Ett litet lägerbål med varm korb på kvällen i omedelbar anslutning till hästbivacken gav en något "cowboyaktig" stämning åt den delen av hajken.

Fredagen ägnade vi dels åt en liten kort etapp till Skärholmens herrgård utanför Stockholm och dels åt förberedelser för och genomförande av en trevlig kväll med inbjudna, då vi dansade och uppförde en del sketcher. På natten hade vi så en midnattsmässa, som blev en utomordentligt vacker avslutning på den dagen och dessutom en "officiell" avslutning på hajken.

Sedan pojkarna fått sina hajkmärken red vi på lördagen in till Enskede ridskola, där vi lämnade tillbaka hästarna, som lånats ut till Svenska Scoutförbundet under hela sommaren. När vi så småningom skildes vid ridskolan tyckte alla deltagarna att det skulle vara roligt att än en gång få träffas, något som dock tyvärr är ganska svårt att realisera, eftersom vi bor i en ganska stor del av Sverige — från Halmstad i söder till Ludvika i norr.

Ungdomsbyrån

- ◆ har varit mer än flitigt anlitad under senaste tiden. Åtskilliga föreningar, ungdomsråd och ungdomsgårdar har använt byråns servicemöjligheter ifråga om stencil- och dupliceringsapparatur. Oskar Fredriks Ungdomsråd bl. a. har gjort en trevlig stencilrad "Vad gör Du i kväll"-broschyr, som nu delas ut i Masthugget och angränsande områden.
- ◆ kan meddela, att årets lägerbidrag nu har beslutats av ungdomsdelegationen. I mitten av oktober väntas respektive beviljade anslag kunna sändas ut till ungdomsorganisationerna. Vi kan samtidigt meddela, att vid ansökningstidens utgång den 1 oktober hade inalles 27 sökanden inkommit till de stipendiemedel för ungdomsledare, som står till delegationens förfogande för utdelning innevarande höst.
- ◆ inbjuder de heltidsanställda instruktörerna vid distriktsungdomsorganisationerna till den sedvanliga terminsträffen måndagen den 23 oktober. Det blir tredje gången, som ungdomsbyrån sam-

lar funktionärerna vid de stora ungdomsorganisationerna till diskussion om gemensamma arbetsproblem. Speciell inbjudan med program, tid och plats har utsänts.

- ◆ arrangerar under ledning av idrottsinstruktör *Kaj Settergren* en kurs för ungdomsgårdarnas idrottsledare lördagen—söndagen den 21 och 22 oktober på Idrottsgården, Hindås. Kursen är en fortsättning på förra årets Härskogenskurs och denna gång ägnar man sig i huvudsak åt praktiskt funktionärsarbete.
- ◆ startade den 10 oktober sin sedvanliga ungdomsledarkurs på Stora Katrine-lund. I år anordnas endast en kurs, en 1-årskurs, som kommer att omfatta föreläsningar, seminarium och studiebesök. Kursdagar är tisdagar och tiden mellan 19—22 varje gång.
- ◆ oh ungdomsgårdarnas föreståndare och assistenter har inbjudits att gästa Frälsningsarméns pojkhärbärke vid Höke-gatan i Olskroken den 17 oktober.

Skidfrämjandet

menar att man skall börja i tid, när det gäller att lära ut naturvett och stimulera till friluftsintrasse. Främjandets göteborgs-avdelning, som i våras startade skogsutflykter för 5—7-åringar under namnet Trollskolan, kommer nu igen med detta arbete men under ett nytt namn, Skogsmulleskolan. Tio utflykter får barnen vara med om i höst, och då får de under sakkunnig ledning leka i naturen, lära sig namn på träd, djur och blommor.

Från främjandets ungdomsfront kan också meddelas om en ledarkurs, som äger rum den 14—15 oktober på Skatås friluftsgård. Intresserade främjare, som skall fortbildas för ungdomsledaruppgifter, får bl.a. instruktion av idrottsdirektör Roland Jerneryd, sekr. Gustaf Ekeberg, ungdomskon-sulent Kjell Andersson m. fl.

Ungdomsorganisationerna i Gamlestaden

anordnade den 30 september—1 oktober en utställning i samband med invigningen av det nya medborgarhuset i stadsdelen. (På grund av Hammarskjölds begravning uppsköts invigningen av själva medborgarhuset till efterföljande onsdag.) Föreningarna uppvisade en hel provkarta på olika sysselsättningsformer och vi kunde bland utställarna finna företrädare för politiska, religiösa, scout-, idrotts- och nykterhetsorganisationer, ävensom stadsdelens ungdomsgård. Nylöse Ungdomsråd hade fått förtroendet att svara för utställningens regi och i arbetsledningen återfanns såväl föreståndare Evert Gramén vid ungdomsgården och föreståndare Sten Johansson vid Medborgarhuset.

Vialla

TIDSKRIFT FÖR GÖTEBORGS UNGDOMSLEDARE
Redaktör och ansvarig utgivare: KJELL ANDERSSON

Adress: UNGDOMSBYRÅN

Föreningsgatan 13 * Göteborg * Tel. 20 09 20
Prenumerationspris kr. 5:— Postgiro 491 18
Struves Boktryckeri AB, Göteborg 1961

ELVSTRÖM JUNIOR

DIMENSIONER:

Längd 3,40 m	Mast 5,49 m
Bredd 1,64 m	Väger tom 54,5 kg
Höjd 0,54 m	Väger riggad 67,5 kg
Segel 6,5 m ² vit dacron	

— Konstruerad av den välkände jolleseglaren Paul Elvström —
Komplett byggsats med färdigskurna spant och
trädelar, limmad mast och bom samt alla
beslag, segel och durk Kr. 1.250:—
Färdig båt, utv. behandlad med glasfiberlack,
inv. mahognylackerad, komplett seglingsklar Kr. 1.655:—

Uppllysningar:

V. H. T. BÅTVARV

Lunderskov
DANMARK

UNGDOMSBYRÅN

Föreningsgatan 13
Tel. 20 09 20/261

